

Ch3: Công cụ và Phương pháp dùng trong quy hoạch

Công cụ-Phương pháp

Chính sách

Kinh tế

Kỹ thuật

EIA

Đa thành phần

GIS

Phân Tích
Lợi ích/chi
phí

Phân công
quản lý

Phân vùng

Giám sát-
phản hồi

Ch3: 1-Công cụ chính sách

1- Công cụ chính sách

Chính sách và *pháp luật* là tiền đề cho việc hoạch định và quản lý

Quy hoạch được coi là “*bảng dẫn đường*” cho hoạt động sản xuất phát triển; nó phải phù hợp với chính sách và pháp luật.

1- Công cụ chính sách (tt)

1- Công cụ chính sách (tt)

- Tập trung nhà nước hay phân quyền?

1- Công cụ chính sách (tt)

Xác định thị trường: nội địa hay xuất khẩu?

1- Công cụ chính sách (tt)

- Khuyến khích mô hình nuôi nào: thâm canh – quảng canh?

Intensive or extensive ?

<i>Characteristics</i>	<i>Extensive Aquaculture</i>	<i>Intensive Aquaculture</i>
Inputs	Low	High
Self-sufficiency	Closed system	Open system
Waste	Useful - recycled	Hazardous
No. of Spp.	Several	One
Energy input	Low	High
Market	Near to farm	Far away from farm
Economy	Subsistence	Capital intensive
Diversification	Considerable scope	Limited scope

Ch3: 1-Công cụ chính sách

1- Công cụ chính sách (tt)

- Chính sách phù hợp để phát triển ngành non trẻ

Ch3: 1-Công cụ chính sách

1- Công cụ chính sách (tt)

- Nguyên tắc chung: tùy điều kiện cụ thể mà chọn bộ công cụ chính sách phù hợp; không có một công thức chung cho mọi trường hợp

2 Easy Ways to Take Advantage of Low Interest Rates

Ch3: Công cụ kinh tế

2-Công cụ kinh tế

Thưởng

- Tài trợ trực tiếp?
- Thuế/phí?
- V.v.

Phạt

- Phạt tiền?
- Thu hồi giấy phép?
- V.v.

Ch3: Công cụ dịch vụ hỗ trợ

Chính sách khuyến khích và dịch vụ hỗ trợ (tt)

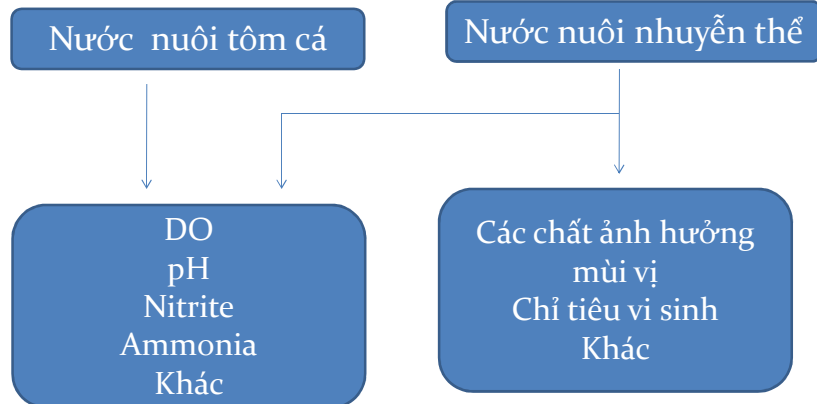

- Quotas
 - điều tiết cung-cầu
- Nghiên cứu ; chuyển giao công nghệ
- Giáo dục-đào tạo
 - Đối tượng: ???
 - Xác định nhu cầu
 - Đơn vị cung cấp dịch vụ: trường? viện? công ty?
- Dịch vụ cung cấp giống: nhà nước? tư nhân?
- Dịch vụ cung cấp thức ăn: chất lượng? Giá cả?
- Cung cấp trang thiết bị: nhà nước? Tư nhân?
- Dịch vụ khuyến nông (framework)
- Dịch vụ phòng trị bệnh
- Bảo hiểm quá trình sản xuất

Ch3: Công cụ quản lý thủy vực

Quản lý thủy vực

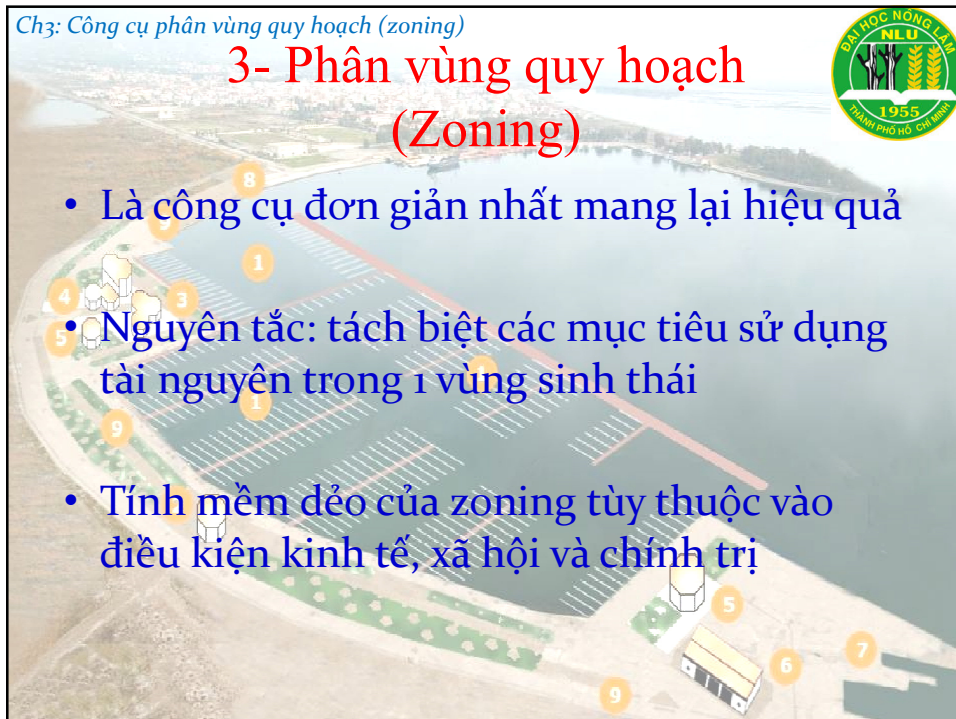

Ch3: Công cụ phân vùng quy hoạch (zoning)

3- Phân vùng quy hoạch (Zoning)

- Là công cụ đơn giản nhất mang lại hiệu quả
- Nguyên tắc: tách biệt các mục tiêu sử dụng tài nguyên trong 1 vùng sinh thái
- Tính mềm dẻo của zoning tùy thuộc vào điều kiện kinh tế, xã hội và chính trị

Ch3: Công cụ phân vùng qui hoạch (zoning)

Zoning

- Cách quản lý hoạt động trong vùng quy hoạch:
- Trường hợp 1: “cho phép” hoặc “cho phép với giấy phép”: nếu không đề cập → không được hoạt động

Lưu ý “cho phép” một hoạt động nếu đạt các mục tiêu quản lý; có thể kèm điều kiện

Ch3: Công cụ phân vùng qui hoạch (zoning)

Zoning

- Cách quản lý hoạt động trong vùng qui hoạch...
- Trường hợp 2: “cấm” hay “không cho phép”: nếu không đề cập nghĩa là cho phép

Cho phép hoạt động trừ phi nhà quản lý chứng minh được nó không phù hợp mục tiêu quản lý hoặc có nhiều tác động xấu lên môi trường

- Lưu ý: trường hợp 1 thường dùng; trường hợp 2 ít dùng vì tốn thời gian và chi phí

Ch3: Công cụ phân vùng qui hoạch (zoning)

Phạm vi phân vùng

- Vùng **địa giới hành chính**, dựa trên mục tiêu sử dụng
- Dựa vào **thông tin kinh tế, xã hội và môi trường** kèm theo các thông tin về hiện trạng và tương lai sử dụng của cộng đồng để hình thành kế hoạch phân vùng
- **Ví dụ:** hoạt động hàng hải có thể mâu thuẫn với nuôi trồng thủy sản
- **Yêu cầu:** phải đơn giản, số lượng ít, có sự tham gia cộng đồng từ đầu để đồng thuận

Ch3: Công cụ EIA

4- Công cụ ĐTM (EIA)

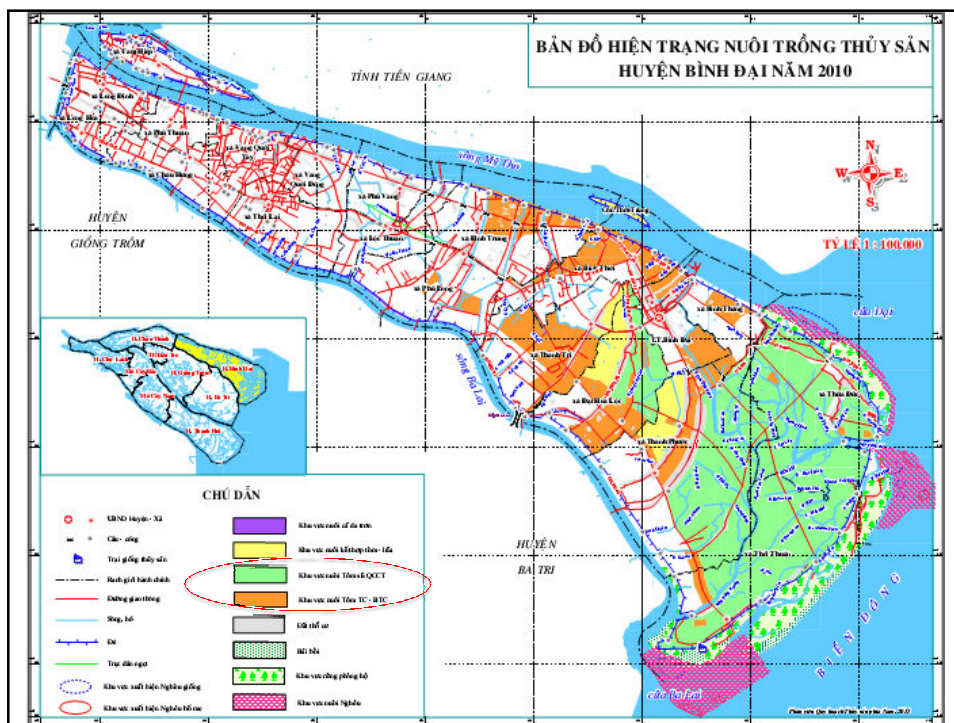
- **Khái niệm môi trường**
- Xác định và dự báo tác động và phạm vi-mức độ
- **Các phương án lựa chọn**
- Các biện pháp phát huy/giảm thiểu tác động
- **Quy trình giám sát-phản hồi**

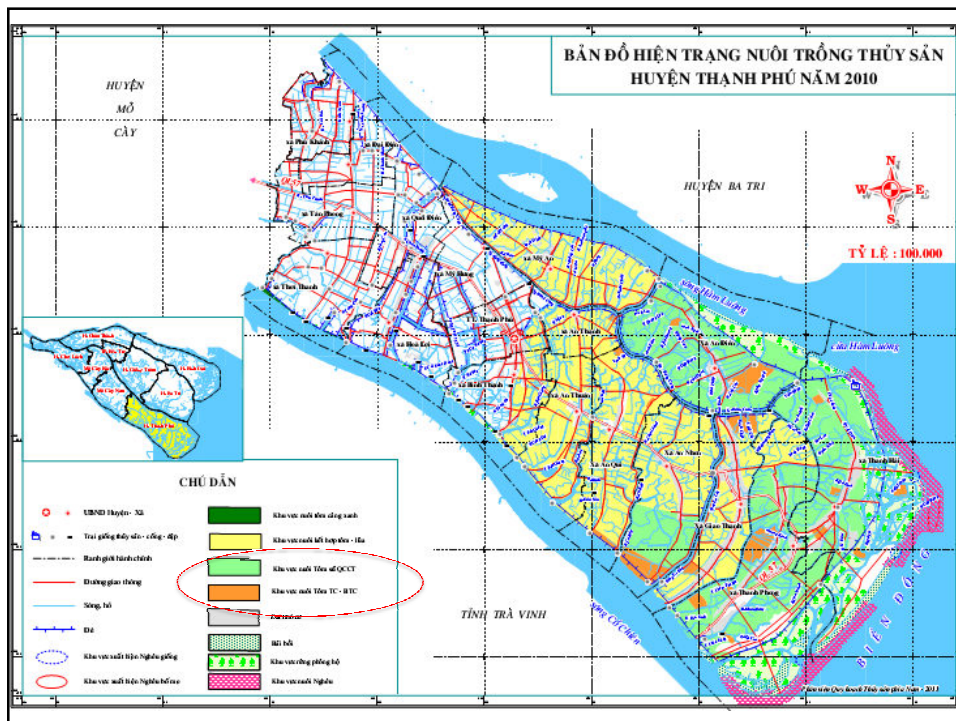
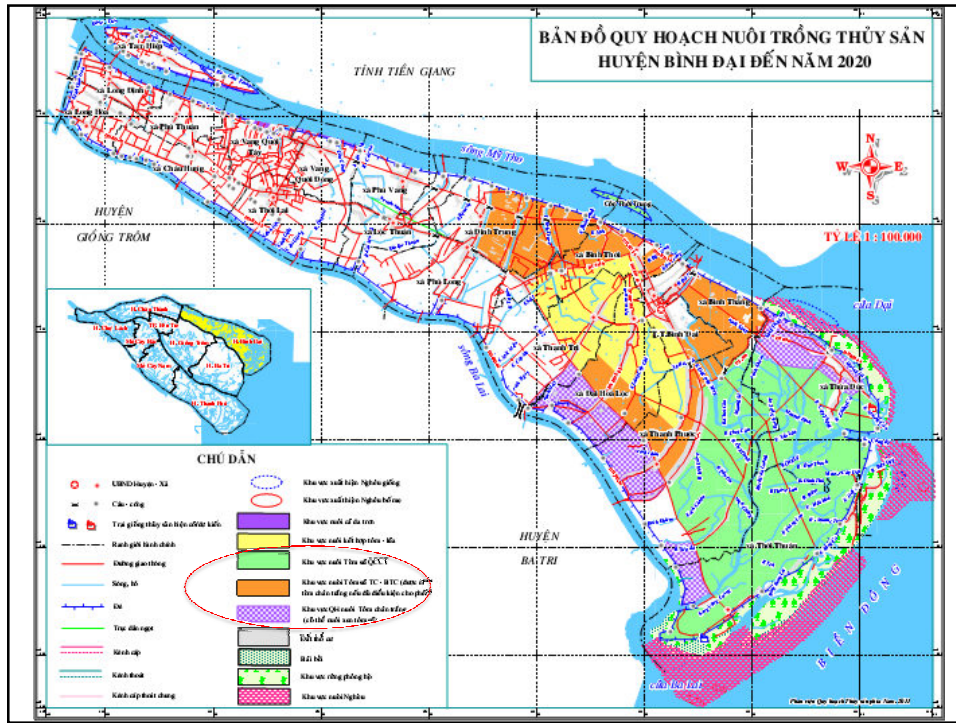
Ch3: Công cụ GIS

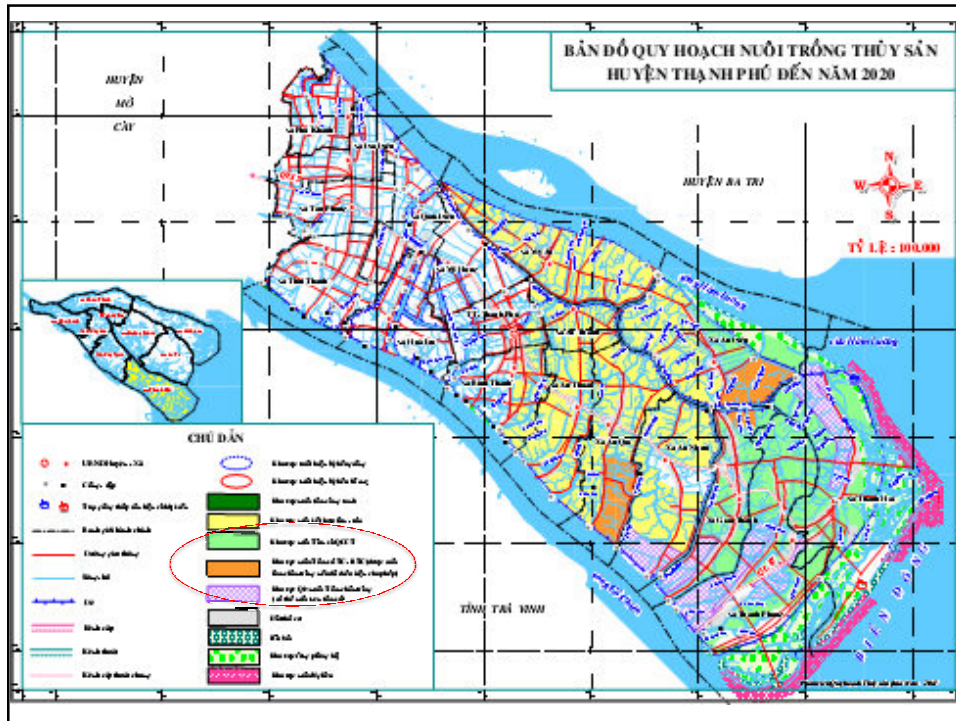

5-Hệ thống thông tin địa lý (GIS)

- Mô hình toán học (bài toán đa biến)
- Trực quan hình ảnh
- Dự báo – hỗ trợ quyết định
- Thuận lợi/khó khăn

Ch3: Công cụ tham gia đa thành phần

6- Khuyến khích sự tham gia đa thành phần

- Xác định lợi ích các thành phần
- Ghi nhận tâm tư nguyện vọng
- Tham gia từ đầu-đồng thuận
- Trách nhiệm-quyền lợi
- Dùng pp RRA và PRA
- Thuận lợi/khó khăn

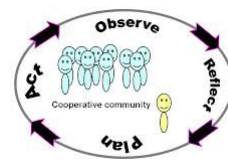
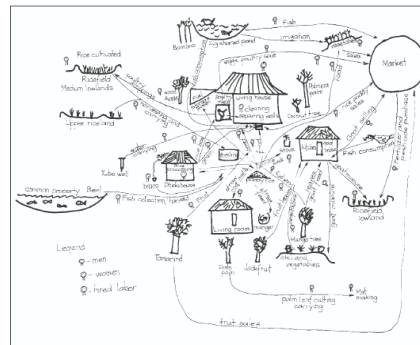

Figure 1.4 Farmers' View of a Farm System, Bangladesh²⁰

Ch3: Công cụ giám sát - phản hồi

7- Công cụ giám sát-Đánh giá

- **Giám sát-đánh giá**
 - Thành phần của QH
 - Theo dõi và đánh giá quá trình hoạt động ngành
- **Ai giám sát?**
 - Mức ngành
 - Mức dự án
- **Để làm gì?**
 - Phân tích tính hiệu quả của các công cụ

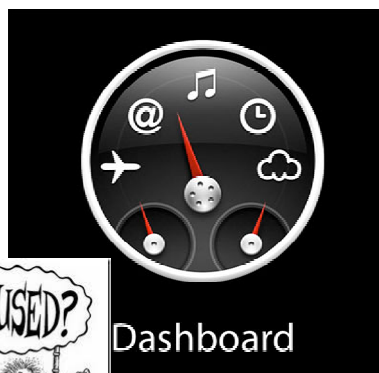

Ch3: Công cụ giám sát-đánh giá

Giám sát-Đánh giá

- **Khi nào?**
 - Trong quá trình
 - Khi kết thúc
- **Tiêu chí?**
 - Định trước
 - Ngay từ đầu

Ch3: Công cụ giám sát-đánh giá

8- Công cụ đánh giá rủi ro (của hoạt động doanh nghiệp)

- Rủi ro trong quá trình sản xuất
- Rủi ro khâu sau thu hoạch và thị trường
- Chọn biện pháp hạn chế rủi ro
- Tính **thiệt hại** và **chi phí** cần thiết

Hết chương 4